

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного права**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
Ярослав ЛАЗУР
« 19 » *серпня* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУДОВІ СИСТЕМИ І ПОРІВНЯЛЬНЕ СУДОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 293 Міжнародне право освітньої програми Міжнародне право.

Розробники: Ковальова М.В., к.ю.н., доцент кафедри міжнародного права.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародного права

протокол № 10 від «17» червня 2024 року

Завідувач кафедри Ольга КОТЛЯР

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 8 від «19» червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄТКС-3,0	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин- 90	3	3
Кількість модулів- 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних-3 Самостійної роботи студента-3	6	6
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усно	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма з навчальної дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право»

підготовлена на підставі вимог діючих стандартів вищої освіти України, галузь знань 29 Міжнародні відносини, спеціальність 293 Міжнародне право, практики викладання курсу у закладах вищої освіти (ЗВО) України та зарубіжних інституціях та містить систему організаційно-методичних заходів, що сприятимуть студентам у засвоєнні знань, компетенцій, умінь та навичок із зазначеної дисципліни.

Дисципліна «Судові системи і порівняльне судове право» є надзвичайно важливою в умовах глобалізації, оскільки судова влада відіграє ключову роль у забезпеченні верховенства права, захисті прав людини та стабільності правопорядку. Ознайомлення з судовими системами різних держав дозволяє глибше зрозуміти функціонування правових механізмів у різних правових традиціях та сприяє формуванню фахівців, здатних аналізувати й адаптувати найкращі світові практики у сфері правосуддя до національних умов.

Метою вивчення дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» є здобуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо структури, функціонування та еволюції судових систем у різних правових системах світу. Особливу увагу приділено аналізу судової влади в англосаксонській та континентальній правових системах, а також взаємозв'язкам між національними судовими системами та міжнародними органами правосуддя.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері міжнародного права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 05 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 06 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 01 Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного права, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем.

СК 02 Здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК 05 Здатність аналізувати зміст національних правових норм, інститутів і галузей права у порівняльно-правовому контексті.

СК 11 Здатність продовжувати професійне навчання із значним ступенем автономії.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 5 Теорія держави і права

ОК 8 Міжнародна інформація

ОК 11 Історія міжнародного права

ОК 13 Основи міжнародних відносин

ОК 18 Міжнародне публічне право (основи теорії)

ОК 21 Міжнародне публічне право (основні галузі)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародне право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.	ПРН 05
Забезпечувати юридичний супровід захисту прав, відстоювання інтересів фізичних і юридичних осіб, національних інтересів держави України за допомогою міжнародних та національних правових механізмів у сфері міжнародних публічних і міжнародних приватних відносин	ПРН 06
Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, міжнародних організацій та інших договірних органів, теоретичні знання з міжнародного права і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних цілях.	ПРН 07
Доносити до фахівців і нефаківців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства	ПРН 12
Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси.	ПРН 19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; екзамен.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні та письмові відповіді на семінарських заняттях.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9		50	100
20	10	10	10			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	50	10	50
Модульна контрольна робота	50	50	50	50
Разом	100	100	100	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Рівень знань теоретичного матеріалу (до 20 балів):

Глибина знань ключових понять та концепцій Права міжнародних договорів.

Чіткість формулювання відповідей та використання професійної термінології.

Аналіз та вирішення практичних завдань (до 20 балів):

Вміння застосовувати теоретичні знання для аналізу реальних ситуацій.

Логічність, послідовність і обґрунтованість висновків.

Структура та оформлення роботи (до 10 балів):

Чітка структура відповідей (вступ, основна частина, висновки).

Відповідність оформлення роботи вимогам (шрифт, інтервал, посилання на джерела).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Знання теоретичних аспектів (до 40 балів):

Рівень засвоєння ключових понять, теорій та джерел Права міжнародних договорів.

Здатність пояснювати взаємозв'язок теорій та їхнє застосування у практиці.

Практичні навички та аналіз кейсів (до 30 балів):

Здатність аналізувати та вирішувати практичні ситуації, пов'язані з міжнародними договорами.

Використання актуальних прикладів із міжнародної практики.

Якість виконання індивідуальних завдань (до 20 балів):

Глибина аналізу, якість аргументів, повнота виконання завдань (рефератів, презентацій тощо).

Оформлення роботи та дотримання вимог (до 10 балів):

Чіткість структури відповідей та відповідність оформлення роботи встановленим вимогам.

Додаткові бали за активність протягом семестру (до 5 балів):

Активна участь у дискусіях на семінарських заняттях.

Виконання завдань із випередженням графіка або додатковий внесок у навчальний процес.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. СУДОВА СИСТЕМА: ПОНЯТТЯ, МОДЕЛІ, СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Судові системи країн загального права. Судові системи країн континентального права. Особливості розвитку судових систем Європи. Джерела судової діяльності. Конституційні норми. Норми міжнародного права. Суддівські правила. Судові прецеденти. Правові звичаї. Основні наукові доктрини про суддівство і суддів. Відбір кандидатів на посади суддів. Кар'єрне просування судді. Відповідальність судді. Суддівська етика: міжнародні стандарти та національні реалії. Взаємодія національного та міжнародного правосуддя. Моделі конституційного судочинства.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Джерела судової діяльності в зарубіжних країнах. Судова влада як вид державної влади у сучасних зарубіжних державах. Види судових органів. Функціонування та організація системи правосуддя в зарубіжних країнах: Безоплатна правова допомога; представники юридичної професії: судді, працівники суду, прокурори, працівники прокуратури, адвокати; організація судової системи, використання інформаційних технологій в судах.

ТЕМА 3. СУДОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Система судів України. Верховний Суд України як найвищий судовий орган. Конституційний Суд України: порядок формування, структура, компетенція. Порядок формування суддівського корпусу та статус суддів. Судова реформа та її значення для розвитку судової системи України. Підвідомчість та підсудність справ в судах України. Прокуратура та адвокатура, їх роль та місце в системі судочинства. Вища рада правосуддя, її роль та місце в судовій системі України. Особливості діяльності судової системи України в умовах воєнного стану.

ТЕМА 4. СУДОВА СИСТЕМА ФРАНЦІЇ

Формування суддівського корпусу у Франції. Структура судової системи Франції. Суди загальної юрисдикції по кримінальним справам. Адміністративна юстиція Франції. Адміністративний трибунал. Спеціалізовані суди. Суд по справах неповнолітніх. Трибунал по справах неповнолітніх. Суд присяжних по справах неповнолітніх. Суди загальної юрисдикції по цивільних справах. Трибунал великої інстанції. Трибунал малої інстанції. Спеціалізовані суди з цивільних справ. Суди апеляційної інстанції. Касаційний суд. Вища рада магістратури. Прокуратура і адвокатура.

МОДУЛЬ 2

ТЕМА 5. СУДОВА СИСТЕМА ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА

Загальна характеристика судової системи ФРН. Основні етапи історичного розвитку суду в ФРН, Верховний федеральний суд. Адміністративна юстиція. Система фінансових судів. Юрисдикція по трудових справах. Соціальна юрисдикція. Федеральний конституційний суд. Структура та повноваження. Федеральний патентний суд. Структура та повноваження. Об'єднаний сенат вищих федеральних судів.

ТЕМА 6. СУДОВА СИСТЕМА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.

Правові засади судоустрою Великої Британії. Система судів Англії і Уельсу: суди графств, магістратські суди, Високий, Королівський та Апеляційний суди. Судова система Шотландії: суди нижчого рівня, вищі суди, спеціальні суди. Судова система Північної Ірландії. Суд Палати лордів. Суди спеціальної юрисдикції у Великій Британії (Суд коронера, трибунал з

питань трудових відносин). Суд у справах про порушення свободи конкуренції, військові трибунали, церковні суди, інші спеціалізовані суди). Верховний Суд Великої Британії: порядок, формування, структура, юрисдикція. Статус суддів: професійні та мирові. Суд присяжних. Військові суди.

ТЕМА 7. СУДОВА СИСТЕМА СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ.

Конституційні засади судової системи США. Процедура судового розгляду справ у США. Федеральна система судів: звичайна та спеціальна компетенція. Верховний суд США: організаційний статус, конституційна юрисдикція, остаточна апеляційна юрисдикція. Військові суди. Судові системи штатів: загальна характеристика, особливості взаємовідносин із федеральними судами. Статус суддів. Суд присяжних. Апарат суду. Статус суддів.

ТЕМА 8. СУДОВА СИСТЕМА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Становлення та розвиток судової системи Євросоюзу. Джерела процесуального права Євросоюзу. Роль та місце судових органів в інституційній системі Євросоюзу. Статус та призначення судових органів Євросоюзу. Порядок формування Суду Євросоюзу. Розмежування юрисдикції між судовими органами Євросоюзу. Виконання рішень Суду Євросоюзу.

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНІ СУДОВІ ІНСТИТУЦІЇ

Міжнародний суд ООН. Міжнародний кримінальний суд. Регламент та справи міжнародного кримінального суду. Міжнародні кримінальні трибунали. Міжнародний трибунал ООН з морського права. Європейський суд з прав людини. Міжнародний комерційний арбітраж. Міжнародний інвестиційний арбітраж. Спеціальні міжнародні кримінальні трибунали ad hoc, утворені Радою Безпеки ООН. Юридична сила рішень міжнародних судових інститутів та їх значення для правової системи окремих країн

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Судова система: поняття, моделі, сучасні тенденції розвитку		2	4					2				
Тема 2. Організація судової діяльності в зарубіжних країнах		2	4						2			
Тема 3. Судова система України		4	2									
Тема 4. Судова система Франції		4	2					1				
Разом за змістовим модулем 1		12	10					3	2			
МОДУЛЬ 2												
Тема 5. Судова система Федеративної Республіки Німеччина		2	2					1				
Тема 6. Судова система Великої Британії		2	2					1				
Тема 7. Судова система Сполучених Штатів Америки		2	2						2			
Тема 8. Судова система Європейського Союзу		2	2					2				
Тема 9. Міжнародні судові інституції		4	2					1				
Разом за змістовим модулем 2		12	10					5	2			
Усього годин		24	20			46		8	4			78

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
МОДУЛЬ 1			
1	Формування та розвиток судових систем	2	
2	Судова система України	2	2
3	Судові системи держав Центральної та Південно-східної Європи	2	
4	Судова система Італії	2	
5	Судова система скандинавських держав	2	
МОДУЛЬ 2			
6	Судова система Федеративної Республіки Німеччина	2	
7	Судова система Великої Британії	2	2
8	Судова система США	2	
9	Судова система Канади	2	
10	Судові системи Латинської Америки	2	
Разом		20	4

6.4. Індивідуальні завдання

Теми рефератів/презентацій/завдань:

7. Еволюція судових систем: порівняльний аналіз континентальної та англосаксонської традицій.
8. Роль судової влади у забезпеченні верховенства права: міжнародний досвід.
9. Конституційні суди: аналіз їхньої ролі у системі стримувань і противаг.
10. Судові системи мусульманських країн: специфіка функціонування.
11. Судова реформа в Україні: порівняння з досвідом інших країн.
12. Вплив міжнародного права на національні судові системи.
13. Судова система США: структура, функції та особливості.
14. Порівняльний аналіз систем відбору суддів у різних країнах світу.
15. Роль судової влади у постконфліктних територіях: приклади.
16. Суди загальної та спеціальної юрисдикції: правові основи та практика.
17. Впровадження цифрових технологій у судові системи: сучасні виклики та перспективи.
18. Судова влада і громадянське суспільство: форми взаємодії та співпраці.

19. Етичні стандарти суддівської професії: порівняння підходів у різних правових системах.
20. Системи доказового права: відмінності між англосаксонською та континентальною моделями.
21. Взаємодія судів із міжнародними органами правосуддя: аналіз практики.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

- Комп'ютери або ноутбуки з доступом до інтернету.
- Проектори або інтерактивні дошки для проведення лекцій та презентацій.
- Принтери та сканери для підготовки документів.

Обладнання:

- Бібліотечні ресурси (друковані та електронні книги, підручники, журнали з міжнародного права).
- Архіви судових рішень та юридичної літератури.
- Аудіовізуальне обладнання для демонстрації відеоматеріалів про роботу судових систем.

Програмне забезпечення:

1. **MS Office** (Word, PowerPoint) для підготовки рефератів та презентацій.
2. **Системи управління навчанням (LMS)**, такі як Moodle або Google Classroom, для організації навчального процесу.
3. **Правові бази даних** (HeinOnline, Westlaw, LexisNexis, CourtListener) для пошуку інформації про судові системи та аналіз судових рішень.
4. **Програмне забезпечення для відеоконференцій** (Zoom, Microsoft Teams) для проведення онлайн-лекцій та семінарів.
5. **Антиплагіатні програми** (Turnitin, Unicheck) для перевірки академічної доброчесності.

8. РЕКОМЕНДАВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/page2>.
2. Цивільний процесуальний кодекс України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Кодекс адміністративного судочинства України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
5. Статут ООН. URL: <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
7. Римський статут Міжнародного кримінального суду.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

Допоміжна література

1. Бакаянова Н. М. Вактори розвитку судової влади. Актуальні проблеми судового права. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2024. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20079/3/konf_APSP_2024.pdf
2. Олейніков І. В. Напрями підвищення якості виконання судових рішень в Україні: проблеми та перспективи. Актуальні проблеми судового права. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2024. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20079/3/konf_APSP_2024.pdf
3. Горбалінський В.В. Задаля Д.К. Доступ до правосуддя в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. (8/2022). URL: http://lsej.org.ua/8_2022/56.pdf
4. Берч В.В. Особливості нормативно-правового регулювання інституту присяжних: досвід США та Великобританії. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 3(3). Том 2. С. 42-49
5. Дундич Л.В. Судовий прецедент у правових нормах зарубіжних країн: порівняльно-правова характеристика / Л.В. Дундич // Південноукраїнський правничий часопис. 2019. № 4. Ч.2. С. 34 - 37. URL:http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2019/4/part_2/9.pdf
6. Коваль М.П. Адміністративне судочинство у демократичних державах як об'єкт гносеології правознавства. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 12. С. 574–576.
7. Лісна І.С. Зарубіжний досвід функціонування судових систем та можливість його використання під час проведення судової реформи в Україні/ Актуальні проблеми права: теорія і практика. - № 1 (35), 2018. URL:<https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/267/248>
8. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, Т. 1: Основи теорії. – 2019. – 416 с.
9. Никитюк В. В. Принципи побудови судоустрою України. Актуальні проблеми судового права. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2024. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20079/3/konf_APSP_2024.pdf
10. Нестерчук Л. П. Організація діяльності судів в умовах воєнного стану в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2022 № 56. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc56/27.pdf>
11. Ремезок А. Ю. Інституційна спроможність судової системи України: поняття та зміст / А. Ю. Ремезок // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2021. – Вип. 1. – С. 92-98.
12. Ражик М. М.. Деякі проблеми функціонування суду присяжних в Україні. Актуальні проблеми судового права. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2024. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20079/3/konf_APSP_2024.pdf
13. Фідря Ю.О. Суддівська етика у світлі положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки/Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 29 жовтня 2021 р.). URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22635/1/Chernivtsi21.pdf>
14. Попко В.В. Органи міжнародного кримінального правосуддя: множинність інституційних моделей. Часопис Київського університету права. 2021. № 1. С. 304-311.
15. Мельниченко В. С. Правосуддя в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми судового права. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2024. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20079/3/konf_APSP_2024.pdf

Література, видана іноземними мовами:

16. Study on the functioning of judicial systems in the EU Member States. Strasbourg, 06/04/2022. URL: https://commission.europa.eu/system/files/2022-05/part_1_-

- _eu_scoreboard_-_indicators_-_deliverable_0.pdf
17. European judicial systems. Efficiency and quality of justice. Council of Europe. Edition 2016 (2012 data). URL: <https://rm.coe.int/european-judicial-systems-efficiency-and-quality-of-justice-cepej-stud/1680786b58>
  18. Migrants' access to justice: international standards and how the global compact for safe, orderly and regular migration helps paving the way. IOM. 23.03.2022. URL: <https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/documents/access-to-justice-and-the-gcm-eng-final-march-2022.pdf>
  19. Report of the United Nations Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers, The coronavirus disease (COVID-19) pandemic: impact and challenges for independent justice, 2021, UN Doc. A/HRC/47/35. URL: <https://digitallibrary.un.org/record/3924826>
  20. The 2022 EU Justice Scoreboard. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2022. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu_justice_scoreboard_2022.pdf
  21. Military jurisdiction and international law Military courts and gross human rights violations. URL: <https://www.corteidh.or.cr/tablas/24357.pdf>
  22. Michael Feener. The Jurisdiction and Jurisprudence of Shari'a Courts. URL: <https://academic.oup.com/book/25629/chapter/193033426>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

Верховний Суд України. URL: <http://www.scourt.gov.ua> - Сайт Міжнародного суду ООН. URL: <http://www.icj-cij.org>

Сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: www.un.org

Сайт Комісії з міжнародного права ООН. URL: <http://legal.un.org/ilc/> -

Сайт бібліотеки ООН. URL: <https://library.un.org>

Сайт Верховного Суду Великобританії. URL: <http://www.supremecourt.gov.uk>

Сайт Верховного Суду США. URL: <http://www.supremecourt.gov/> сайт Верховного Суду ФРН. URL: <http://www.bundesgerichtshof.de>

Офіційний веб-портал "Судова влада України". URL: <http://court.gov.ua/> Офіційний портал Міжнародного кримінального Суду URL: <http://www.iccpi.int/Pages/default.aspx>

Суди Великої Британії URL: <https://www.supremecourt.uk/>
<https://www.judiciary.uk/court/high-court/>

Суди Німеччини. – URL: <https://www.berlin.de/gerichte/kammergericht/>
<https://www.bverwg.de/>

https://www.bundesverfassungsgericht.de/DE/Homepage/homepage_node.html

Суди Франції. URL: https://www.courdecassation.fr/about_the_court_9256.htm

Судова система Катару. – URL: <https://www.marhaba.qa>

Судова система Саудівської Аравії. URL: <https://bsabh.com/the-judicial-system-of-the-kingdom-of-saudi-arabia/>

Україна та Європейський суд з прав людини. URL:

<https://coe.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-ta-yevropejskij-sud-z-prav-lyudini>

Практика Європейського суду з прав людини. URL: <http://eurocourt.in.ua/>

Міжнародний суд ООН. URL: <https://www.icj-cij.org/ru>

Міжнародний кримінальний суд. URL: <https://www.icc-pi.int/>

Судова практика США. URL: <https://law.justia.com/cases/>

Судова система Швеції. URL:

<https://www.government.se/49ec0b/contentassets/9ebb0750780245aeb6d5c13c1ff5cf64/the-swedish-judicial-system.pdf>

Судова система Норвегії. URL: <https://www.domstol.no/en/the-courts-of-justice/The-ordinary-courts-of-Norway/>

Судова система Данії. URL: <https://domstol.dk/media/1634/a-closer-look-at-the-courts-of-denmark.pdf>

The Judiciary of Canada. URL: <https://www.justice.gc.ca/eng/csj-sjc/ccs-ajc/05.html>

Верховний суд Канади. URL: <https://www.scc-csc.ca/>

Федеральний суд Канади. URL: <https://www.fct-cf.gc.ca/en/home>

Supreme Court Act, RSC 1985, c S-26. URL: <https://www.canlii.org/en/ca/laws/stat/rsc-1985-c-s-26/latest/rsc-1985-c-s-26.html>

Research study –jury trials, plea bargaining, and restorative justice –International experience and recommendations for VietNam, 2023. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-02/Jury%20Trial_ENG_FINAL.pdf